

EIRIOLYDDION PYSGOD GWYLLT CYMRU

Taflen ffeithiau

Y SIWIN neu BRITHYLL Y MÔR *Salmo trutta*

Afonydd Cymru

Disgrifiad – Poblogwyd afonydd Prydain gan frithyll ar ddiwedd yr Oes Ia diwethaf a'u disgynyddion yw'r brithyllod a'r siwin gwelwn heddiw. Gan rannu'r un dosbarthiant biolegol a'i gilydd, *Salmo trutta*, mae poblogaethau preswyl ac ymfudol wedi datblygu o fewn dalgyloedd afonydd unigol gan adael rhai pysgod yn barhaol breswyl (brithyll, morpha fario) tra bod eraill yn mudo rhwng dŵr hallt a dŵr croyw (siwin, morpha trutta). Yn ddibynol ar amgylchiadau, gall rhai enghreifftiau wneud y ddau. Gallant i gyd atgennedlu gyda'i gilydd gydag amgylchiadau genynnol ac amgylcheddol, fel cynefin a bwyd, yn dylanwadu ar dueddiad yr epil i fudo i'r môr neu beidio. Yn wahanol i'r rhan fwyaf o eogiaid sydd yn marw wedi iddynt silio, nodwedd siwin yw'r gallu i fudo yn ôl ac ymlaen rhwng y môr a'r afon tro ar ôl tro a gallant fyw yn rhyfeddol o hir.

Ffurfiâu morol, dŵr croyw ac ifanc o'r siwin

Statws – Er bod yr IUCN yn ystyried y rhywogaeth gyda'r 'lleiaf o bryder' mae cynaladwyedd poblogaethau siwin Cymru yn llawer llai sicr. Mae llygredd gwasgareddig, ysglyfaethu a rhwydo yn y môr ac mewn afonydd yn eu rhoi dan bwysedd ac nid oes unrhyw sicrwydd eto na fydd morlynnoedd yn effeithio ar bysgod mudol.

Gwerth – Mae gyfoeth o bysgodfeydd siwin safonol yng Nghymru yn nhermau dosbarthiad, y niferoedd sy'n esgyn, cyfartaledd pwysedd uwch a'r gallu i gynhyrchu pysgod o nod sy'n pwysu 10kg neu fwy. Mae dal brithyll y môr yn un o gampau fwyaf heriol y byd genweirio ac ystyrir y siwin Gymreig yn bysgodyn eiconig yn y cyswllt hwn. Cynigir digonedd o bysgota siwin fforddiadwy yng Ngymru gan gymdeithasau pysgota i bobl leol ac ymwelwyr fel ei gilydd. Anelir dros 70% o'r ymdrech bysgota am salmonidau mudol at siwin, gan godi at 90% ar afonydd llai lle mae eogiaid yn brin neu yn absennol. Mae pysgota am salmonidau yng Nghymru yn cynnal tua £20miliwn mewn incwm yr aelwyd a dros 1000 o swyddi.

Bygythiadau –

- llygredd a dinistrio nentydd silio drwy ymarferion defnydd tir anghynladwy
- rheolaeth gwan ar bysgodfeydd
- sychdwr o ganlyniad i newid yn yr hinsawdd a lefelau dŵr gaeafol anarferol o uchel
- morlynnoedd a morgloddiau
- rhwystrau i fudo

Gwybodaeth ychwanegol -

Am ragor o wybodaeth ar siwin cliciwch isod neu chwiliwch ar y we am

[Celtic Sea Trout Project](#)

I ddarllen rhagor ar werth ariannol genweirio cliciwch ar y linc isod neu ewch at www.gov.uk a chwiliwch am

[Economic evaluation of inland fisheries](#)

Gweithredoedd angenrheidiol -

- rheoli tir drwy ddulliau cynaliadwy a gwella amgylchedd y sil
- amddiffyn pysgod silio mwy ei faint er mwyn cynyddu'r nifer o epil
- gwell reolaeth o bysgodfeydd y glannau
- ni ddylid caniatáu morlynnoedd na morgloddiau oni bai fod tystiolaeth ar gael i brofi nad ydynt yn cael effaith andwyol ar bysgod mudol
- cael gwared â rhwystrau i fudo

Eiriolydd y siwin

Elin Jones AC

WILD FISH AMBASSADORS WALES

Factsheet

SEWIN or SEA TROUT

Salmo trutta

Description - The rivers of Britain were colonised by trout at the end of the last Ice Age and their descendants are the populations of brown trout and sea trout we know today. Sharing the same biological classification, *Salmo trutta*, both resident and migratory populations have developed within individual catchments, so that some fish now remain permanently resident (brown trout, morpha *fario*) while others migrate between salt and fresh water (sea trout, morpha *trutta*). Certain examples can do either, depending on circumstances. All varieties freely interbreed with genetic and environmental conditions, such as habitat and available food, determining whether or not their offspring migrate to sea. Unlike the majority of salmon which die once they have spawned, sea trout typically make repeated migrations between the marine and freshwater environment and can exhibit surprising longevity.

Status – Although listed globally by the IUCN as a species of ‘least concern’, the sustainability of sea trout stocks in Wales is far less certain. Diffuse pollution, predation and netting put both marine and freshwater phases under pressure and there are as yet no certainties that tidal lagoons will be without impact on migrating fish.

Threats include -

- pollution and destruction of spawning streams through unsustainable land use practices
- poor regulation of fisheries
- climate change related droughts and abnormal high winter flows
- the development of tidal range lagoons and barrages
- barriers to migration

Actions required -

- manage land sustainably and improve juvenile habitat
- protect larger spawning fish to increase the number of offspring
- better regulation of inshore fisheries
- tidal lagoons and barrages should not be permitted unless no adverse impact can be evidenced
- removal of barriers to fish migration

Marine, freshwater and juvenile forms of the sewin

Value - Wales is endowed with a wealth of high quality sea trout fisheries in terms of distribution, strength of runs, higher average weights and the potential to produce trophy specimens weighing 10kg or more. Sea trout are superb sporting fish and the iconic Welsh sewin is highly prized by game anglers. Local angling clubs offer easily affordable access to extensive stretches of prime sea trout fishing to locals and visitors alike. Over 70% of the angling effort for migratory salmonids is targeted at sea trout, increasing to around 90% on smaller rivers where salmon are scarce or absent. Angling for salmonids in Wales supports around £20 million in household incomes and more than 1000 jobs.

Further Reading -

For more information on sewin click below or search the web for the

[Celtic Sea Trout Project](#)

To read more on the financial value of angling click on the following link or visit www.gov.uk and search for

[Economic Evaluation of Inland Fisheries](#)

**Ambassador
for the
sewin or sea trout**

Elin Jones AM

